

H-a, že se přijímání členů neděje podle § 10 stanov ředitelstvím družstva, že se povolování úvěru děje proti ustanovení § 6 stanov, že podíly nepřiděluje ředitelstvo, nýbrž prokurista záložny Rudolf C. samostatně, že podíly nejsou ve smyslu § 7 stanov postupovány jen členům a že František H., ač byl výborem k tomu pověřen, nebyl připuštěn k provedení revise hospodářství ředitelstva, směl a musel by rejstříkový soud k těmto výtkám přihlížeti jen, kdyby mu je oznámil Ústřední svaz českých hospodářských společenstev v Čsl. republice v Brně jako revisní orgán, jemuž Rolnická záložna ve V. podléhá, neboť § 24 nař. čis. 134/1903 ř. zák., podle něhož má rejstříkový soud působiti k tomu, by bylo dbáno zákonných a statutárních předpisů, se vztahuje jen na oznámení revisního svazového orgánu učiněná rejstříkovému soudu podle § 9 zákona čis. 133/1903 ř. zák. a § 23 nař. čis. 134/1903 ř. zák. Na pouhé oznámení člena ve věcech, které patří do revisní činnosti svazu, nesmí rejstříkový soud nic podnikati, neboť by tím zasahoval do autonomní sféry společenstva. Může se tedy člen družstva domáhati nápravy jen u příslušného svazu, jehož revisi se družstvo podrobilo, po případě může člen, byla-li porušena jeho individuální, konkrétní práva, nastoupiti též na pořad práva. Stěžovatel se dovolává rozhodnutí čis. 5486 sb. n. s., při tom však přehlíží, že v případě, jehož se toto rozhodnutí týká, byla podána revisní zpráva, vytýkající závady.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody :

Dovolacímu rekursu, jenž napadá souhlasná usnesení soudů nižších stolic pro nezákonnost (§ 46 odst. (2) zákona čis. 100/1931), nelze přiznati oprávnění. Právní názor rekursního soudu, že nelze přihlížeti k výtkám stěžovatele, pokud jsou uvedeny pod I. 1. až 5. usnesení soudu první stolice, poněvadž nebyly oznámeny revisním orgánem, se nepřičií zákonu, nýbrž se shoduje úplně s předpisem § 9 zákona ze dne 10. června 1903 čis. 133 ř. zák. o revisi společenstev výdělkových a hospodářských a §§ 23 a 24 min. nařízení ze dne 24. června 1903 čis. 134 ř. zák. Ani z rozhodnutí čis. 12.676 sb. n. s., jehož se stěžovatel dovolává vedle rozhodnutí čis. 5486 sb. n. s., s nímž se vypořádal již rekursní soud, nemůže stěžovatel nic vyvoditi pro opačný názor. Netřeba se proto zabývati dalšími vývody dovolacího rekursu, pokud se obírají uvedenými výtkami. Pokud se týče platnosti usnesení valné hromady ze dne 26. března 1931, mohl by je rejstříkový soud přezkoumati jen, kdyby byla předmětem zápisu do společenstevního rejstříku, což však nebylo ani tvrzeno.

Čís. 13520.

Knihovní řízení jest řízením nesporným, v němž platí zákon o základních ustanoveních soudního řízení nesporného ze dne 19. června 1931, čis. 100 sb. z. a n., pokud jde o otázku, jež není upravena knihovním zákonem.

Byl-li výkon povolené vnučené dražby omezen jen na část knihovního tělesa (která jest propuštěna ze záboru), nejde o závalu, k níž mohl rekursní soud přihlížeti z úřadu.

(Rozh. ze dne 11. května 1934, R I 385/34.)

Soud první stolice (krajský soud civilní v Praze) nařídil výkon exekuce vnučenou dražbou velkostatku G., povolené usnesením okresního soudu v Č. ze dne 20. srpna 1932. Rekursní soud k rekursu správce úpadkové podstaty dlužníků zamítl návrh vymáhajícího věřitele na výkon exekuce vnučenou dražbou velkostatku. Důvody: Z exekučního povolení, usnesení okresního soudu v Č. ze dne 20. srpna 1932 jakož i z exekučního návrhu vymáhající strany jest vidno, že nenavrhuje dražbu všech nemovitostí patřících k velkostatku G. a zapsaných ve vlož. čís. 646 desk zemských, nýbrž že žádá o dražbu jen těch nemovitostí, které státním pozemkovým úřadem byly ze záboru propuštěny a které jsou v této vložce ještě zapsány. Z §§ 3, 10 a 13 knih. zák. však vychází na jevo, že knihovní těleso jest pokládáno za celek a že lze nabýti věcných práv jen k celému knihovnímu tělesu, nebo k ideálnímu dílu všech nemovitostí tvořících knihovní těleso. Lze tudíž také žádati o vnučenou dražbu jen ohledně celého knihovního tělesa, nebo ohledně takového ideálního dílu, nikoli však ohledně některých nemovitostí, jež jsou součástí knihovního tělesa (Neumannův koment. k § 134 ex. ř.). Neměl proto první soud exekuční povolení odporující těmto předpisům knihovního zákona vykonati a zavedení dražebního řízení v zemských deskách poznamenati. Stěžovatel ovšem napadené usnesení z tohoto důvodu nenapadl, avšak přece bylo k této okolnosti přihlížeti z úřadu, ježto výkon exekuce povolený prvním soudem odporuje zásadním předpisům knihovního zákona a jest naprosto nepřipustným.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc rekursnímu soudu, by nehledě k zamítavým důvodům napadeného usnesení o rekursu rozhodl.

Důvody :

Knihovní řízení jest řízením nesporným a platí proto i o něm zákon o základních ustanoveních soudního řízení nesporného ze dne 19. června 1931 čís. 100 sb. z. a n. pokud jde o otázku, jež knihovním zákonem není upravena. Knihovní zákon neuvádí, kterých skutečností musí rekursní soud dbáti z úřadu (§ 126 kn. zák.), a jest proto použití § 41 odstavec (4) zákona čís. 100/31 sb. z. a n., podle něhož jest z úřadu dbáti jen důvodů zmatečnosti, a praví v odstavci třetím, že zvláštní důvodu zmatečnosti pocházejí z porušení oněch ustanovení zákonů zvláštních, jež zachovati jest přikázáno pod zmatečností. Knihovní zákon jako takovýto zvláštní zákon nemá vůbec ustanovení, jež by nařizovalo zachování určitých předpisů pod zmatečností. Není proto zmatečností, jak míní rekursní soud, že výkonem povolené exekuce jen na onu část knihovního tělesa, která jest propuštěna ze záboru, byly porušeny předpisy §§ 3, 10, 13 knih. zák., podle nichž se považuje knihovní těleso za celek. Bylo by tedy k této zásadě přihlížeti jen, kdyby činila výkon povolené exekuce nepřipustným z některého z důvodů, k nimž jest přihlížeti podle § 39 odstavec druhý ex. ř. z úřadu. Takového důvodu však

v souzeném případě není, an Státní pozemkový úřad k vedení exekuce na části knihovního tělesa propuštěné ze záboru svolil, oddělení těchto částí z deskového statku vl. 646 desek zemských jest podle zákona přípustno a jest proto na vymáhající věřitelce, by navrhla dražební podmínky, které by otázku tu jasně řešily, a jest pak věci exekučního soudu, by o dražebních podmínkách podle §§ 162 a 163 ex. ř. jednal a o jich úpravě rozhodl. Nelze proto k této domnělé závadě přihlížeti v rekursním řízení z úřadu. Poněvadž rekursní soud, vycházející z jiného právního názoru, nerozhodl o výtkách rekursu, bylo rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 13521.

Pod pojem změny žaloby podle § 235 c. ř. s. nelze podřaditi případ, kde žalobce k původnímu žalobnímu nároku přičleňuje jiný nárok na základě jiného právního důvodu. Návrh k tomu čelící jest pro nepřipustnost odmítnouti.

(Rozh. ze dne 11. května 1934, R I 510/34.)

Při ústním jednání ze dne 19. prosince 1933 změnila a rozšířila žalující strana žalobní žádost, aby uznáno bylo právem, že vlastnictví žalující strany ke dvorové prostoře před domem čis. 26 ve prospěch žalovaných jest neomezené a žalovaní jsou povinni zdržeti se zásahu do vlastnictví žalobců přesahující služebnost užívání, stanovenou v protokole městské obce v J. a odstraniti přepážku, vedoucí rovnoběžně s domovní zdí od vystavěné zídky, v ten smysl, aby ještě uznáno bylo právem, že žalovaní jsou povinni dodržeti smlouvu sjednanou dne 13. června 1933 a potvrzenou na základě písemného popsání a ujednání ze dne 1. července 1933. Žalovaná strana se ohradila proti připuštění změny, pokud se týče opravy žalobního žádání. Soud prvního stálice nepřipustil změnu žaloby. Důvody: Vzhledem k tomu, že původní žalobní žádost zněla na uznání práva vlastnického, změněná žalobní žádost však kromě toho ještě na dodržení smlouvy ze dne 13. června 1933, byl opraveným žalobním žádáním změněn i žalobní důvod, neboť žalobní nárok opírá se původně o právo vlastnické a napotom o tvrzené ujednání. Následkem tohoto rozšíření pokud se týče změny žaloby jest se však obávati značného stížení a průtahu jednání a bylo se proto usnésti, jak shora uvedeno (§ 235, třetí odstavec, c. ř. s.). Rekursní soud změnu žaloby připustil. Důvody: Podle § 235 třetí odstavec c. ř. s. může soud, když žalobce žalobní žádost změnil nebo rozšířil, změnu nebo toto rozšíření po zahájení sporu i přes námitku odpůrce připustiti, není-li se ze změny obávati značného stížení nebo průtahu jednání. Účelem tohoto ustanovení je, by mohlo býti použito dosavadního řízení a by žalobce nebyl nucen podati snad žalobu novou. V souzeném případě vlastně ani nejde o změnu žalobní prosby, nýbrž jen o její rozšíření, které odpovídá tvrzení žaloby o uznání neobmezeného vlastnictví. Avšak, i kdyby se za to mělo, že jde o rozšíření (změnu), jsou splněny předpoklady pro připuštění této změny (tohoto rozšíření). V souzené věci sice již bylo vydáno průvodní usnesení, připuštěné důkazy však byly provedeny jen z části a může provedených